

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conferenceการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นไทย
Alcohol Drinking Status among Thai Youthพงษ์พัฒน์ ตูลาพันธุ์ (Pongpat Tulapunt)¹ จวีวรรณ บุญสุยา (Chaweewon Boonsuyar)²ณัฐนารี เอมยงค์ (Natnaree Aimyong)³

บทคัดย่อ

การศึกษาภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความสัมพันธ์ที่มีผลต่อระดับการดื่มของวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเองได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 1,367 คน โดยได้รับการตอบรับจากสถานศึกษา 27 แห่งจากทั้งหมด 30 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90 ผลการศึกษาพบวัยรุ่นร้อยละ 20.2 เคยดื่มแต่เล็กน้อย และร้อยละ 79.8 ดื่มในปัจจุบัน โดยมีการดื่มในระดับน้อย ร้อยละ 36.4 ดื่มในระดับปานกลาง ร้อยละ 34.9 และระดับหนักร้อยละ 8.5 วัยรุ่นชายมีสัดส่วนการดื่มหนักกว่าวัยรุ่นหญิง 5 เท่า เพศ การสูบบุหรี่ ความรู้ทักษะในการปฏิเสธการดื่ม การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการรณรงค์ การคบเพื่อนที่ดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.001$) อายุ การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโทษของการดื่ม สัดส่วนของคนในครอบครัวที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มเช่นกัน ($p = 0.001$) การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความชุกของการดื่มในวัยรุ่นซึ่งอาจพัฒนาไปสู่การปัญหาการดื่มสุราในอนาคตได้ผู้ที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันหาแนวทางส่งเสริมการทำกิจกรรมปลอดสุราเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติในกลุ่มเยาวชนพร้อมทั้งการบังคับใช้กฎหมายในการจำหน่ายสุราให้กลุ่มเยาวชนให้เข้มงวดยิ่งขึ้นเพื่อลดอัตราการดื่มในกลุ่มวัยรุ่น

ความสำคัญ : วัยรุ่น ระดับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ประเทศไทย

Abstract

This cross-sectional study aimed to evaluate the level of alcohol consumption and identify factors related to the level of alcohol consumption among Thai youth studying in the vocational school in the lower northern region. Data were collected using self-administered questionnaire. Total of 1,367 students, 27 schools from the total of 30 schools were included into this study. The study found that 20.2 percent of youth had ever consumed alcohol and 79.8 percent was current drinkers. That at low level of the drinking was 36.4 percent, while moderate and heavy was 34.9 and 8.5 percent respectively. The proportion of heavy drink in male was 5 times more than female. Gender, smoking, self-efficacy skill to refuse to drink, availability of information on anti-alcohol campaign, proportion of friend drink were significantly associated with level of drinking ($p < 0.001$). Age, availability of information on harms of alcohol used, proportion of family member drink were also associated to level of drinking ($p = 0.001$). Those authorities concerned especially schools and health personnel are suggested to promote alcohol-free activities to change attitudes among youth. Strict on law enforcement not to sell alcohol to youth in order to reduce the rate of drinking.

Keywords: Youth, Level of alcohol consumption, Thailand

1 นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล oppoyo_go@hotmail.com

2 รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาชีวสถิติ มหาวิทยาลัยมหิดล chaweewon.boon@mahidol.ac.th

3 อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาชีวสถิติ มหาวิทยาลัยมหิดล natnaree.aim@mahidol.ac.th

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

บทนำ

อันตรายจากการดื่มสุราเป็นปัญหาระดับโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัวบุคคลและการพัฒนาทางสังคม ซึ่งจากรายงานพบว่าทั่วโลกมีผู้เสียชีวิตจากสุราถึง 2.5 ล้านคนต่อปี (WHO, 2014) และการดื่มสุราเป็นปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคและความพิการต่างๆเป็นอันดับที่ 3 ของโลก โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลาง (Rehm, Room, van den Brink, & Jacobi, 2005) โดยสุราเป็นปัจจัยสาเหตุของการเกิดโรคและการบาดเจ็บรวมถึง 60 ประเภท (Room, Babor, & Rehm, 2005) เช่น โรคตับแอลกอฮอล์ โรคตับแข็ง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง และปัญหาทางจิตประสาทต่างๆ (Nutt, 1999) ทั้งยังส่งผลให้เกิดปัญหาที่ต่อสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงการใช้ความรุนแรง การทอดทิ้ง เป็นต้น

องค์การอนามัยโลกได้ประมาณว่ามีประชากรถึง 2 พันล้านคนทั่วโลกที่ดื่มสุราและมี 76.3 ล้านคนที่มีความผิดปกติจากการดื่มสุราและมีการดื่มต่อหัวในปริมาณค่อนข้างคงที่มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 คือประมาณ 4.3 ถึง 4.7 ลิตร โดยประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น ยุโรป และ อเมริกา ซึ่งเคยมีอัตราการดื่มสุราสูง แต่ในปัจจุบันกลับพบว่าแนวโน้มของการดื่มลดลง ในขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนากลับพบแนวโน้มของการดื่มเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในแถบแอฟริกาพบว่ามีอัตราการดื่มสุราเพิ่มขึ้น 25.3% และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พบว่ามีอัตราการดื่มเพิ่มขึ้นถึง 68.3% (WHO, 2011) องค์การอนามัยโลกรวมถึงองค์กรต่างๆของแต่ละประเทศจึงให้ความสำคัญกับการรณรงค์เพื่อการไม่ดื่มสุราพร้อมทั้งการจัดตั้งนโยบายเพื่อให้มีการลดหรือเลิกดื่มสุรา และถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายและนโยบายต่างๆที่ควบคุมหรือจำกัดการดื่มสุรา (Kelli, Komro, & Toomey, 2011) ยกตัวอย่างเช่น การปรับอัตราภาษีสุราเพิ่มขึ้น การจำกัดเวลาในการจำหน่าย การจำกัดอายุขั้นต่ำในการซื้อสุรา การป้องกันในระดับชุมชนรวมถึงการรณรงค์ต่อต้านการดื่มสุราอีกมากมายแต่ก็ยังคงมีการดื่มอยู่เป็นจำนวนมาก (บัณฑิต ศรีไพศาล, 2552)

สำหรับประเทศไทยพบแนวโน้มของการดื่มสุราค่อนข้างคงที่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ. 2552 เฉลี่ยประมาณ 31.57 (TNSO, 2004) จากการรายงานของศูนย์วิจัยปัญหาสุราในปี พ.ศ. 2552 พบความชุกของผู้ดื่มในปัจจุบันที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ 30.0 %และเพิ่มขึ้นเป็น 31.5%ในปี พ.ศ. 2556 ในปี พ.ศ. 2556 ภาคเหนือพบความชุกของผู้ที่ดื่มสุราสูงที่สุดของประเทศ 39.4%และพบว่าในกลุ่มวัยรุ่น อายุ 15-24 ปี เป็นกลุ่มมีความชุกของการดื่มที่เพิ่มขึ้นเป็น 23.7% ในปี พ.ศ. 2556 และหากแบ่งตามระดับการศึกษาในกลุ่มนี้พบในกลุ่มของนักเรียนสายอาชีพมีความชุกของการดื่มสูงที่สุด 37.6% และตามมาด้วยนักเรียนที่ศึกษาอยู่ระดับมัธยมปลาย ทั้งนี้ด้วย พิษณุโลกเป็นหนึ่งในจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทยที่มีความเสี่ยงของปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอันดับที่ 4 ในประเทศ มีอัตราการดื่มเป็นประจำในกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป 41.7% และอัตราการดื่มหนัก 11.5% ความชุกของการดื่มในกลุ่มวัยรุ่นเป็นอันดับที่ 7 ในปีในปี พ.ศ. 2555 ความชุกของการดื่มในกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดพิษณุโลก 23.2% ซึ่งความชุกของนักดื่มในประชากรวัยรุ่นไม่ควรเกิน 12.7% แสดงถึงแนวโน้มของการเกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจำนวนของวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้จังหวัดกำแพงเพชรนครสวรรค์และพิจิตรยังมีปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นไม่น้อยกว่าพิษณุโลกหากวิเคราะห์ปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นอายุ 15 - 19 ปีที่จังหวัดพิจิตรและกำแพงเพชรถูกจัดอยู่ใน 10 จังหวัด

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ที่มีปัญหาในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศ นอกจากนี้กำแพงเพชรยังเป็นจังหวัดที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่น 15-19 ปีเป็นอันดับ 2 ของประเทศไทยอีกด้วย แม้ว่า นครสวรรค์เป็นจังหวัดที่มีรายงานความชุกต่ำในการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี แต่ด้วยแนวโน้มของพฤติกรรมการดื่มเพิ่มขึ้นจาก 7.4 เป็นร้อยละ 8.4 ในปี 2011 นอกจากนี้นครสวรรค์ยังมีสัดส่วนของนักดื่มที่ดื่มเป็นประจำในปัจจุบันของกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไปอยู่ในอันดับ 8 ของประเทศไทย (สุรศักดิ์ ไชยสงค์, 2554) อย่างไรก็ตามจังหวัดนครสวรรค์ยังเป็นศูนย์กลางของการศึกษาสาขาอาชีพในภาคเหนือตอนล่างซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ (บัณฑิต ศรีไพศาล, 2552)

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราที่ผ่านมามีปัจจัยสาเหตุอยู่หลายปัจจัย ตามแนวคิดของ Green and Kreuter (1999) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มสุราว่าเกิดจากปัจจัย 3 ประการคือ ปัจจัยนำ (Predisposing factors) ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ รวมถึงสภาพทางสังคมเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความเชื่อหรือทัศนคติที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ส่วนปัจจัยเอื้อ (Enabling factors) เป็นปัจจัยที่สนับสนุนหรือยับยั้งให้เกิดหรือไม่ให้เกิดพฤติกรรม ได้แก่ ทักษะของบุคคลและความสามารถในการหาทรัพยากร และปัจจัยเสริม (Reinforcing factors) เป็นการเสริมแรงในลักษณะของการช่วยเหลือสนับสนุนจากบุคคลหรือสื่อต่างๆที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมหรือคาดการณ์ได้ว่าจะเหนี่ยวนำให้เกิดพฤติกรรมการดื่มสุราตามมาได้ซึ่งปัจจัยทั้งสามเหล่านี้นี้ล้วนเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน และส่งผลต่อการปฏิบัติของบุคคลนั้นๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อทำการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมที่มีอิทธิพลต่อระดับการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับ ปวช. ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

เพื่อหาความชุกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับ ปวช. ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

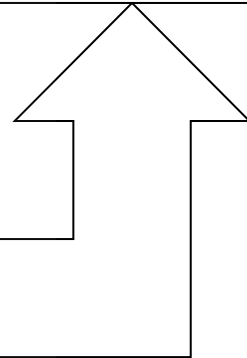
การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

ปัจจัยนำ - ลักษณะทั่วไปของวัยรุ่น - ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและผลกระทบต่อสุขภาพของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - การรับรู้ถึงความรุนแรงและความเสี่ยงของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ปัจจัยเอื้อ - การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - การเข้าถึงข้อมูลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ปัจจัยเสริม - พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครอบครัว - พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ของวัยรุ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบ Cross-sectional ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

จำนวนตัวอย่าง เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษาพหุระดับ จากการศึกษาพบว่าขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาพหุระดับ ควรมีโรงเรียนตัวอย่างอย่างน้อย 30 แห่ง (Maas, & Hox, 2005) และแต่ละแห่งจะใช้นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับ ปวช. อย่างน้อย 30 คน โดยจะได้จำนวนของกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 900 คน การศึกษานี้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงในการเลือกจังหวัดในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทยโดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษางานวิจัยอื่นๆ เพื่อมาประกอบการตัดสินใจแล้วเก็บข้อมูลของโรงเรียนทุกแห่งที่มีการเปิดสอนในหลักสูตร ปวช. ในจังหวัดนั้นๆ และทำการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มในระดับชั้นเรียนโดยแต่ละโรงเรียนจะสุ่มห้องเรียนมา 3 ห้อง คือชั้นปีที่ 1 ปี 2 และปี 3 อย่างละห้องแล้วเก็บข้อมูลทั้งหมดภายในห้องเรียนนั้น คือทั้งสิ้น 1,367 ราย จากโรงเรียนได้รับการตอบรับทั้งหมด 27 แห่งจากทั้งหมด 30 แห่งเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จึงนำข้อมูลเฉพาะผู้ที่เคยดื่มแต่เลิกแล้วและผู้ที่ยังดื่มในปัจจุบันมาใช้ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ทางสถิติ ดังนั้นจึงเหลือจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งสิ้น 802 ราย

เครื่องมือ/การเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ส่วน ดังนี้

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

1. ข้อมูลทั่วไป จำนวน 24 ข้อ

2. ข้อมูลพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 24 ข้อ ซึ่งระดับการดื่มถูกแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ซึ่งขั้นแรกของการแบ่งกลุ่มระดับการดื่มนั้นถูกแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มก่อน ได้แก่ ไม่เคยดื่ม เคยดื่มแต่เลิกแล้ว และดื่มในปัจจุบัน จากนั้นนำกลุ่มที่ดื่มในปัจจุบันมาแบ่งกลุ่มพฤติกรรม โดยใช้เกณฑ์คะแนนของ Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT) แบ่งเป็น 3 กลุ่มตามเกณฑ์คะแนน ดังนี้ 1-7 คะแนนดื่มน้อย , 8-16 คะแนนดื่มปานกลาง และมากกว่า 16 คะแนนดื่มหนัก (Babor et al. 2001)

3. ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำนวน 10 ข้อ

4. ข้อมูลการรับรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำนวน 15 ข้อ

5. ข้อมูลความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่ม จำนวน 19 ข้อ

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การรับรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่ม ด้วยค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำเครื่องมือฉบับที่แก้ไขแล้วทดลองใช้ในกลุ่มนักเรียน จำนวน 30 ราย เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ผลการวิจัย

วัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ทำการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมดในการศึกษารั้งนี้ คือ 1,367 คน พิจารณาจากปัจจัยนำ พบว่าเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง พบว่ามีจำนวนผู้ที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผู้ที่ดื่มในปัจจุบันจำนวนทั้งหมด 802 (ร้อยละ 58.7) คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งความชุกของระดับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในกลุ่มผู้ที่ดื่มในปัจจุบันของนักเรียนปวช. พบว่าเป็นผู้ที่ดื่มน้อย ร้อยละ 36.4 มีผู้ที่ดื่มปานกลางร้อยละ 34.9 และเป็นผู้ที่ดื่มหนัก ร้อยละ 8.5

พิจารณาจากปัจจัยนำของวัยรุ่นตามเพศพบว่าวัยรุ่นชายที่กำลังศึกษาในระดับปวช. มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันสูงกว่าวัยรุ่นเพศหญิง (ร้อยละ 81.8 และ 75.7 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่าวัยรุ่นชายมีพฤติกรรมดื่มหนักสูงกว่าประมาณ 5 เท่าของวัยรุ่นหญิงที่มีพฤติกรรมดื่มหนัก (ร้อยละ 11.4 และ 2.3 ตามลำดับ) ตามชั้นปีการศึกษาพบว่าวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันเรียนอยู่ในระดับปวช. ปี 3 มากเป็นอันดับ 1 รองลงมาเป็นชั้น ปีที่ 2 และปีที่ 1 ตามลำดับ (ร้อยละ 86.2, 79.2 และ 75.9 ตามลำดับ) สำหรับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในวันรุ่นพบในกลุ่มที่สูบบุหรี่มีพฤติกรรมการดื่มในปัจจุบันสูงสุด ร้อยละ 88.4 และในกลุ่มที่สูบบุหรี่เองมีพฤติกรรมดื่มหนักสูงกว่าในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่สูบบุหรี่ถึงประมาณ 5 เท่า (ร้อยละ 17.2 และ 3.6 ตามลำดับ) สำหรับวัยรุ่นที่มีความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันสูงที่สุดรองลงมาเป็นระดับปานกลางและระดับสูง (ร้อยละ 89.3, 82.5 และ 64.7 ตามลำดับ) ซึ่งพบว่าวัยรุ่นที่มีความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำมีพฤติกรรมดื่มหนักกว่าวัยรุ่นที่มีความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสูงถึงประมาณ 8 เท่า (ร้อยละ 12.4 และ 1.6 ตามลำดับ)

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ลักษณะที่พบในช่วงเปิดภาคเรียนการศึกษาพบว่าในกลุ่มวัยรุ่นที่พักหอพักเอกชนหรือบ้านเช่ามีพฤติกรรมการดื่มในปัจจุบันสูงที่สุดและต่ำสุดคือวัยรุ่นที่พักหอพักของสถานศึกษา (ร้อยละ 84.6 และ 69.0 ตามลำดับ) หากแบ่งตามอายุพบว่ากลุ่มอายุที่มีสัดส่วนการดื่มในปัจจุบันมากที่สุดคือวัยรุ่นที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปร้อยละ 86.9 รองลงมาคือ 17 ปีร้อยละ 83.3 หากพิจารณาวัยรุ่นที่มีการรับรู้ความเสี่ยงและความรุนแรงเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันสูงที่สุดรองลงมาเป็นระดับปานกลางและระดับสูง (ร้อยละ 88.2, 83.6 และ 75.6 ตามลำดับ) ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและผลกระทบต่อสุขภาพของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วัยรุ่นส่วนใหญ่ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 61.7 วัยที่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่ำเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการดื่มในปัจจุบันสูงที่สุดรองลงมาคือระดับปานกลางและระดับสูง (ร้อยละ 85.5, 77.6 และ 78.2 ตามลำดับ)

พิจารณาจากปัจจัยเอื้อการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโทษของการดื่มในวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเคยดื่มและดื่มในปัจจุบันส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโทษของการดื่ม ร้อยละ 75.8 การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการรณรงค์ในวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเคยดื่มและดื่มในปัจจุบันส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโทษของการดื่ม ร้อยละ 81.2 หากพิจารณาจากรายได้พบว่ามากกว่า 3,500 บาทต่อเดือนเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมดื่มในปัจจุบันสูงที่สุด ร้อยละ 83.5 รองลงมาเป็นวัยรุ่นที่มีรายได้ 2,501-3,500 บาทต่อเดือน ร้อยละ 81.0

พิจารณาจากปัจจัยเสริม สำหรับการดื่มของบุคคลในบ้านจากการตอบแบบสอบถามของวัยรุ่น พบว่าร้อยละ 36.0 มีสัดส่วนการดื่มของบุคคลในบ้านน้อยกว่าร้อยละ 20 รองลงมา เป็นกลุ่มที่มีบุคคลภายในครอบครัวดื่มร้อยละ 20-40 เป็นร้อยละ 32.4 หากแบ่งตามวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมการดื่มในปัจจุบันจะพบว่าในกลุ่มที่มีบุคคลภายในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ 40 มีสัดส่วนการดื่มสูงที่สุดคือ ร้อยละ 85.8 และรองลงมาเป็นกลุ่มที่มีบุคคลภายในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่าร้อยละ 20คือ ร้อยละ 78.5 หากพิจารณาในวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมดื่มหนักจะพบว่าในกลุ่มที่มีบุคคลภายในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ 40 มีสัดส่วนของพฤติกรรมดื่มหนักสูงถึงประมาณ 1.8 เท่าของกลุ่มที่มีบุคคลภายในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่าร้อยละ 20 หากพิจารณาการมีเพื่อนที่ดื่มแอลกอฮอล์แล้วพบว่าวัยรุ่นที่มีเพื่อนที่ดื่มมีสัดส่วนการดื่มสูงกว่าในกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่มีเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 82.6 และ 74.9 ตามลำดับ)

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 1 ปัจจัยนำกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับ ปวช.

ปัจจัยนำ	ตัวอย่าง		เคยดื่ม		ดื่มในปัจจุบัน		ระดับการดื่ม						p-value
							ดื่มน้อย		ดื่μπานกลาง		ดื่μπานัก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
รวม	802	100.0	162	20.2	640	79.8	292	36.4	280	34.9	68	8.5	
เพศ													<0.001
ชาย	543	67.7	99	18.2	444	81.8	195	35.9	187	34.4	62	11.4	
หญิง	259	32.3	63	24.3	196	75.7	97	37.5	93	35.9	6	2.3	
ชั้นปีการศึกษา													0.128
ปวช. ปี 1	291	36.3	70	24.1	221	75.9	107	36.8	90	30.9	24	8.2	
ปวช. ปี 2	308	38.4	64	20.8	244	79.2	108	35.1	108	35.1	28	9.1	
ปวช. ปี 3	203	25.3	28	13.8	175	86.2	77	37.9	82	40.4	16	7.9	
สูบบุหรี่													<0.001
สูบบุหรี่ในปัจจุบัน	250	31.2	29	11.6	221	88.4	72	28.8	106	42.4	43	17.2	
เคยสูบบุหรี่แต่เลิกแล้ว	110	13.7	35	31.8	75	68.2	30	27.3	36	32.7	9	8.2	
ไม่เคยสูบบุหรี่	442	55.1	98	22.2	344	77.8	190	43.0	138	31.2	16	3.6	
ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์													<0.001
ระดับต่ำ	177	22.1	19	10.7	158	89.3	65	36.7	71	40.1	22	12.4	
ระดับปานกลาง	435	54.2	76	17.5	359	82.5	150	34.5	166	38.2	43	9.9	
ระดับสูง	190	23.7	67	35.3	123	64.7	77	40.5	43	22.6	3	1.6	

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัยนำ	ตัวอย่าง		เคยดื่ม		ดื่มในปัจจุบัน		ระดับการดื่ม						p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ดื่มน้อย		ดื่มปานกลาง		ดื่มหนัก		
							จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ลักษณะที่พักในช่วงเปิดภาคเรียนการศึกษา													0.074
บ้านตนเอง	544	67.8	107	19.7	437	80.3	192	35.3	200	36.8	45	8.3	
บ้านญาติ	28	3.5	6	21.4	22	78.6	6	21.4	13	46.4	3	10.7	
หอพักเอกชน/บ้านเช่า	143	17.8	22	15.4	121	84.6	63	44.1	45	31.5	13	9.1	
หอพักของสถานศึกษา	87	10.8	27	31.0	60	69.0	31	35.6	22	25.3	7	8.0	
อายุ (ปี)													0.001
≤15	106	13.2	28	26.4	78	73.6	38	35.8	36	34.0	4	3.8	
16	234	29.2	64	27.4	170	72.7	87	37.2	66	28.2	17	7.3	
17	263	32.8	44	16.7	219	83.3	96	36.5	93	35.4	30	11.4	
≥18	199	24.8	26	13.1	173	86.9	71	35.7	85	42.7	17	8.5	
การรับรู้ความเสี่ยงและความรุนแรงเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์													0.003
ระดับต่ำ	17	2.1	2	11.8	15	88.2	7	41.2	6	35.3	2	11.8	
ระดับปานกลาง	391	48.8	64	16.4	327	83.6	137	35.0	143	36.6	47	12.0	
ระดับสูง	394	49.1	96	24.4	298	75.6	148	37.6	131	33.2	19	4.8	
ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์													0.04
ระดับต่ำ	278	34.7	45	16.2	233	83.8	99	35.6	100	36.0	34	12.2	
ระดับปานกลาง	292	36.4	61	20.9	231	79.1	102	34.9	107	36.6	22	7.5	
ระดับสูง	232	28.9	56	24.1	176	75.9	91	39.2	73	31.5	12	5.2	

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 2 ปัจจัยเอื้อกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับ ปวช.

ปัจจัยนำ	ตัวอย่าง		เคยดื่ม		ดื่มในปัจจุบัน		ระดับการดื่ม						p-value
							ดื่มน้อย		ดื่มปานกลาง		ดื่มหนัก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
รวม	802	100.0	162	20.2	640	79.8	292	36.4	280	34.9	68	8.5	0.001
การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโทษของการดื่มสุรา													
ไม่ได้รับ	194	24.2	40	20.6	154	79.4	92	47.4	47	24.2	15	7.7	
ได้รับ	608	75.8	122	20.1	486	79.9	200	32.9	233	38.3	53	8.7	<0.001
การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการรณรงค์													
ไม่ได้รับ	151	18.8	27	17.9	124	82.1	76	50.3	35	23.2	13	8.6	
ได้รับ	651	81.2	135	20.7	516	79.3	216	33.2	245	37.6	55	8.4	0.013
รายได้													
<1500	120	15.0	37	30.8	83	69.2	31	25.8	41	34.2	11	9.2	
1501-2500	199	24.8	43	21.6	156	78.4	75	37.7	63	31.7	18	9.0	
2501-3500	221	27.6	42	19.0	179	81.0	96	43.4	67	30.3	16	7.2	
>3500	218	27.2	36	16.5	182	83.5	73	33.5	91	41.7	18	8.3	0.005
ความเพียงพอของรายได้													
ไม่เพียงพอ	125	15.6	34	27.2	91	72.8	44	35.2	36	28.8	11	8.8	
เพียงพอ	582	72.6	105	18.0	477	82.0	228	39.2	199	34.2	50	8.6	
เหลือใช้	95	11.8	23	24.2	72	75.8	20	21.1	45	47.4	7	7.4	

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 2 ปัจจัยเอื้อกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับ ปวช. (ต่อ)

ปัจจัยนำ	ตัวอย่าง		เคยดื่ม		ดื่มในปัจจุบัน		ระดับการดื่ม						p-value
							ดื่มน้อย		ดื่มปานกลาง		ดื่มหนัก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ผลกระทบของการขึ้นราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อการดื่มของวัยรุ่น													0.121
ไม่มีผลกระทบ	431	53.7	80	18.6	351	81.4	169	39.2	152	35.3	30	7.0	
มีผลกระทบ	371	46.3	82	22.1	289	77.9	123	33.2	128	34.5	38	10.2	

ตารางที่ 3 ปัจจัยเสริมกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับ ปวช.

ปัจจัยนำ	ตัวอย่าง		เคยดื่ม		ดื่มในปัจจุบัน		ระดับการดื่ม						p-value
							ดื่มน้อย		ดื่มปานกลาง		ดื่มหนัก		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
รวม	802	100.0	162	20.2	640	79.8	292	36.4	280	34.9	68	8.5	
สัดส่วนของคนในครอบครัวที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์													0.001
น้อยกว่าร้อยละ 20	289	36.0	62	21.5	227	78.5	121	41.9	87	30.1	19	6.6	
ร้อยละ 20-40	260	32.4	64	24.6	196	75.4	91	35.0	86	33.1	19	7.3	
มากกว่าร้อยละ 40	253	31.5	36	14.2	217	85.8	80	31.6	107	42.3	30	11.9	
เพื่อนสนิทที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์													<0.001
มี	507	63.2	88	17.4	419	82.6	169	33.3	204	40.2	46	9.1	
ไม่มี	295	36.8	74	25.1	221	74.9	123	41.7	76	25.8	22	7.5	

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวางโดยให้วัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับระดับการดื่มสุราของวัยรุ่นกลุ่มเป้าหมายและทำให้ทราบเกี่ยวกับอัตราการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มนักศึกษาซึ่งสูงมากทั้งในเพศชายและหญิง จึงควรที่ทางสถานศึกษาและผู้ปกครองต้องมีการดำเนินการ

ปัจจัยที่นำกับระดับการดื่ม

ปัจจัยที่นำกับระดับการดื่ม ปัจจัยที่นำได้แก่ เพศ อายุ การสูบบุหรี่ ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์การรับรู้ความเสี่ยงและความรุนแรงเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและผลกระทบต่อสุขภาพของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเพศชายมีการดื่มสูงกว่าเพศหญิงและมีพฤติกรรมการดื่มในระดับหนักสูงกว่าเพศหญิงสอดคล้องกับการศึกษาของ (Alikapifoğlu et al, 2004) ได้ทำการศึกษาในกลุ่มนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับ 9-11 พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ในทุกชั้นปี ลักษณะของสังคมไทยมองว่าการดื่มสุราในเพศชายเป็นเรื่องปกติ แต่ในเพศหญิงเป็นเรื่องที่ไม่ดี และเพศชายเป็นเพศที่ต้องทำงานหนัก บางคนเชื่อว่าการดื่มช่วยให้หายเหนื่อยหรือผ่อนคลายจากการทำงาน ด้านความรู้และทักษะในการปฏิเสธการดื่ม มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) ความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่มน้อย จะมีโอกาสดื่มสุราในระดับที่หนักกว่าผู้ที่รับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่มสูง เนื่องจากบุคคลที่มีความมั่นใจหรือมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองที่จะเผชิญกับสิ่งต่างๆในชีวิต จะทำให้บุคคลนั้นสามารถลงไว้ซึ่งความเข้มแข็งทางด้านจิตใจ สามารถปรับตัวและเลือกกระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม จึงมีทักษะในการปฏิเสธการดื่ม เนื่องจากโอกาสต่างๆซึ่งจะมีผลทำให้มีพฤติกรรมการดื่มสุราที่น้อยลง (สมพร, 2549) ได้กล่าวถึงความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มหนักผิดปกติในวัยรุ่นทั้งเพศชายและเพศหญิงในจังหวัดขอนแก่น ($p < 0.01$) นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการสูบบุหรี่นั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Uthaitip, 2011) ที่กล่าวว่าผู้ที่สูบบุหรี่มีโอกาสสูงจะเป็นผู้ที่ดื่มสุรา แบบเสี่ยงหรือดื่มน้อยๆหนัก

ปัจจัยเอื้อกับระดับการดื่ม

ปัจจัยเอื้อที่มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่ม ได้แก่การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโทษของการดื่มการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการรณรงค์ และรายได้ความเพียงพอของรายได้ การเข้าถึงข้อมูลการรณรงค์และการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีความสำคัญอย่างมากในกลุ่มวัยรุ่นการได้รับข่าวสารหรือการรณรงค์นั้นเป็นการปลูกฝังให้วัยรุ่นตระหนักถึงโทษที่เกิดจากการดื่มสุราได้เป็นอย่างดีการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินี้เองจะทำให้การดื่มพฤติกรรมการดื่มในกลุ่มนี้ลดลงได้ (ชยภรณ์ บุญเรืองศักดิ์, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยนี้การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการรณรงค์นั้นมีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มในวัยรุ่น ($p < 0.001$) และการได้รับข้อมูล

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

เกี่ยวกับโทษของการดื่มสุรามีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มในวัยรุ่น ($p=0.001$) สำหรับอิทธิพลของสื่อโฆษณาถึงแม้ว่าจะไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มสุราในวัยรุ่นแต่ปัจจุบันสื่อต่างๆ มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนอย่างมาก สถานการณ์ของการโฆษณาเครื่องดื่มสุรามีการแข่งขันกันสูง โฆษณาที่เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอยู่มากมาย ซึ่งเป็นกลยุทธ์ของบริษัทผู้ผลิตที่จะต้องพยายามสร้างสื่อโฆษณาที่เข้าถึงผู้บริโภคให้แพร่หลายเพื่อจูงใจให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกอยากลอง (สุทธิลักษณ์ ตั้งกุลบริบูรณ์, 2549)

ปัจจัยเสริมกับระดับการดื่ม

ปัจจัยเสริมที่มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่ม ได้แก่ สัดส่วนของคนในครอบครัวที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการคบเพื่อนที่ดื่มแอลกอฮอล์สำหรับสัดส่วนของการดื่มสุราของบุคคลในบ้านที่เพิ่มสูงขึ้นมีผลให้สัดส่วนของวัยรุ่น ที่ดื่มในระดับหนักสูงขึ้นตาม การดื่มสุราของบิดามารดาเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดื่มสุรา โดยวัยรุ่นที่บิดามารดาดื่มสุรา มีโอกาส ที่จะดื่มมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดาไม่ดื่มสุรา โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับบุตรมากที่สุดตั้งแต่แรกเกิด พฤติกรรมของบิดามารดาที่บุตรได้พบเห็นจะถูกถ่ายทอดไปยังบุตรและบุตรย่อมมีโอกาสที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นเช่นเดียวกับบิดามารดา (อรทัย วลีวงศ์, ดร.สุรศักดิ์ ไชยสงค์ และ นพ.ทักษพล ธรรมรังสี, 2553) สำหรับการคบเพื่อนที่ดื่มแอลกอฮอล์ นั้นสอดคล้องงานวิจัยของ (Gebra, 2004) กล่าวว่าหากมีเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($p<0.01$) และสอดคล้องกับ Mason and Windle (2001) ซึ่งกล่าวว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นมีความสัมพันธ์โดยตรงกับดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษาแล้วยังมีผลทำให้ประสิทธิผลทางการเรียนต่ำลงอีกด้วย

เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวางเป็นเพียงการศึกษาถึงข้อมูลพฤติกรรม การสุราของกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับ ปวช. ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งจึงอาจทำให้เกิดการผิดพลาด โดยเฉพาะการจดจำเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Recall bias) ทั้งยังทำให้เป็นการได้มาซึ่งข้อมูลที่มีอคติได้ (bias)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นในหลากหลายพื้นที่ เช่น จังหวัดที่อยู่ในภาคต่างๆ ของประเทศหรือวัยรุ่นในบริบทอื่นๆ เช่น วัยรุ่นที่ไม่ได้ศึกษาต่อหรือวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในกลุ่มอื่นๆ เนื่องจากในแต่ละพื้นที่และบริบทมีความแตกต่างกัน อาจทำให้ทราบปัจจัยที่นำไปสู่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่หลากหลายและเพื่อการนำผลศึกษาวิจัยมาใช้ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

ข้อเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เช่น บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ต้องร่วมกัน ดำเนินมาตรการร่วมกัน เช่น ควรจัดกิจกรรมหรือการณรงค์เพื่อลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่เป็นประจำ เพื่อปลูกฝังทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีชั่วโมงที่ให้ความรู้เรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพให้แก่เยาวชน

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

2. รัฐบาลควรมีนโยบายและมาตรการทางกฎหมายควบคุมการผลิตและการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เข้มงวดขึ้น กำหนดช่วงเวลาการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดการเข้าถึงการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่น

เอกสารอ้างอิง

- ชยภรณ์ บุญเรืองศักดิ์. (2550). ผลของการใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนในจังหวัดลพบุรี. วารสารสุศึกษา, 30(105), 61-74.
- บัณฑิต ศรีไพศาล. (2552). รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ.2552. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2557, จาก <http://cas.or.th/matters/download/56>.
- สุทธิลักษณ์ ตั้งกุลบริบูรณ์ และคณะ. (2549). องค์ความรู้เรื่องสาเหตุ ปัจจัย และกลไกของการบริโภคสุรา. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.
- สมพร สิทธิสงคราม. (2549). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น (ทนายพันธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรศักดิ์ ไชยสงค์. (2554). รายงานสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายจังหวัด พ.ศ. 2554. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.นนทบุรี: บริษัทเดอะ การ์ฟิคโก ซิสเต็มส์.
- อรทัย วลีวงศ์, ดร.สุรศักดิ์ ไชยสงค์ และ นพ.ทักษพล ธรรมรังสี. (2553). บทบาทและพฤติกรรมของพ่อแม่ที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนไทย.กรุงเทพฯ, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
- Alikapifoğlu, M., Erginöz, E., Ercan, O., Uysal, Ö., Albayrak-Kaymak, & D., Ytter, Ö. (2004). Alcohol drinking behaviors among Turkish high school students. TurkJPediatr. 46, 44-53.
- Babor, TF., Higgins-Biddle, JC., Suanders, JB., & Monterio, MG. (2001). The Alcohol Use Disorders Identification Test, Dependence DoMHAS.
- Gebra, CG. (2004). Factors Associated with Soft Drink Consumption in School-Aged Children. J Am Diet Assoc. 104, 1244-1249.
- Hox, JJ. (2010). Multilevel analysis techniques and applications (second edition). New York: Routledge.
- Kelli, A., Komro, & Toomey, TL. (2011). Strategies to Prevent Underage Drinking. National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism (NIAAA). สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2557, จาก <http://pubs.niaaa.nih.gov/publications/arh26-1/5-14.htm>.
- Green, LW., & Kreuter, MW. (1999). Health Promotion Planning an Educational and Ecological Approach. (3 rd ed.). California: Mayfield.
- Maas, CJM., & Hox, JJ. (2005). Sufficient Sample Sizes for Multilevel Modeling. Methodology: European Journal of Research Methods for the Behavioral and Social Sciences. 1(3), 85-91.
- Mason, WA., & Windle, M. (2001). Family, religious, school and peer influences on adolescent alcohol use: a longitudinal study. University of Alabama at Birmingham. J Stud Alcohol. 62(1), 44-53.
- Nutt, D. (1999). Alcohol and the brain: Pharmacological insights for psychiatrists. BRIT J PSYCHIAT, 175, 14-19.

การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 5

The 5th STOU Graduate Research Conference

- Rehm, J., Room, R., van den Brink, W., & Jacobi, F. (2005). Alcohol use disorders in EU countries and Norway: An overview of the epidemiology. *EUR NEUROPSYCHOPHARM.* 15(4), 377-88.
- Room, R., Babor, T., & Rehm, J. (2005). Alcohol and public health. *The Lancet.* 365(9458), 519-30.
- TNSO. (2006). The 2006 Health And Welfare Survey, National Statistical Office, Ministry Of Information And Communication Technology.
- TNSO. (2009). The Cigarette Smoking and Alcoholic Drinking Behaviour Survey 2009, National Statistical Office, Ministry of Information and Communication Technology.
- Uthaitip, C. (2011). Factors Influencing Problematic Drinking Among Adolescent in Khon Kean Province. A Thesis Submitted In Partial Fulfillment Of The Requirements For The Degree Of Doctors Philosophy In Nursing Graduate School KhonKaen University.
- WHO. (2011). Global status report on alcohol and health 2011. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2557, จาก http://www.who.int/substance_abuse/publications/global_alcohol_report/msbgsruprofiles.pdf.
- WHO. (2014). Alcohol facts. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2557, จาก <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs349/en/index.html>.

